

**УПЪТСТВИЕ ЗА
ЗА ГЛАСУВАНЕ НА
ГЛАСОПОДАВАТЕЛИ С
УВРЕЖДАНЯ НА
ИЗБОРИТЕ НА
21. ЮНИ 2020 ГОДИНА**

РЕПУБЛИКАНСКА ИЗБИРАТЕЛНА
КОМИСИЯ

НАКРАТКО ЗА ИЗБОРИТЕ, КОИТО ЩЕ СЕ ПРОВЕДАТ НА 21. ЮНИ 2020 ГОДИНА

Излизайки на изборите и отбелязвайки с кръгче поредния номер пред наименованието в избирателната листа на гласоподавателната бюлетина, Вие ще участвувате в избора на **250 народни депутати в Народната скупщина на Република Сърбия**, които от Ваше и от името на всички граждани на Република Сърбия ще приемат закони и други актове, ще избират правителството и другите функционери и ще извършват контролирането на Правителството и останалите държавни органи.

Кандидатите за народни депутати се предлагат от политическите партии, коалиции от политически партии и групи граждани

Избирателите, които живеят на територията на Автономна област Войводина ще избират **120 депутати в Скупщината на Автономна област Войводина**, които ще вземат решения и други актове във връзка с уреждането на обществените дейности за осъществяване на общите интереси на областта.

Кандидатите за депутати се предлагат от политическите партии, коалиции от политически партии, групи граждани, коалиции от политически партии и групи граждани.

Избирателите от повечето общини/градове ще избират и **съветници в общинските скупщини/градове**, които ще приемат законоразпоредби във връзка с устройството на обществените дейности за осъществяване на общите интереси на местното самоуправление.

Кандидатите за съветници се предлагат от политическите партии, коалиции от политически партии и групи граждани.

Дали мога да гласувам?

На изборите за народни депутати в Народната скупщина можете да гласувате

- Ако сте гражданин/гражданка на Република Сърбия
- Ако сте навършили 18 години
- Ако сте трудоспособен
- Ако имате местопребиваване в Република Сърбия

Дали съм записан/а в избирателния списък?

Можете да проверите дали сте записани в избирателния списък като отидете в своето общинско/градско управление или поставяйки запитване на интернет страницата <https://upit.birackispisak.gov.rs>

Тази интернет страница, на която може да се провери дали сте записани в избирателния списък е технически достъпна за слепите и хора с увредено зрение тъй като съществува аудио файл, който дава възможност да се внесе искания код.

В случай, че не сте записани в избирателния списък или в него са неправилно записани Вашите данни, необходимо е да предадете молба на служителя от общинското/градско управление, упълномощен за избирателния списък за промяна на данните в избирателния списък за местопребиваването Ви, до приключване на избирателния списък **до 5. юни 2020 година.**

В случай, че сте гласоподавател от национално малцинство, имате право да подадете молба до Вашето общинско/градско управление, така че Вашето име и фамилия в избирателния списък да се впише освен сръбски език и на кирилица, също и на езика и азбуката на Вашето национално малцинство.

След приключване на избирателния списък, **до 17. юни 2020 година**, молбата за вписване на промяната в избирателния списък може да подадете до Министерството за държавно управление и местно самоуправление, пряко или чрез Вашето общинско/градско управление

Къде мога да гласувам?

На изборите за народни депутати в Народната скупщина гласувате в избирателната секция, където сте вписани в извлечението от списъка с избирателите.

Можете да гласувате в избирателната секция:

- където сте записани в извлечението от избирателния списък според Вашето постоянно пребиваване (адреса в личната Ви карта)
- където сте вписани в извлечението от избирателния списък според Вашето местопребиваване (избраното място за гласуване)

В случай, че желаете да гласувате на изборите за народни депутати в Народната скупщина в мястото в което ще пребивавате в деня на изборите, трябва подадете молба за се впише в избирателния списък факта, че на предстоящите избори ще гласувате в мястото на местопребиваване (избраното място за гласуване). Тази молба предавате на служителя в общинското/градско управление, упълномощен за избирателния списък, на чиято територия желаете да гласувате, при това до **30. май 2020 година**. Образецът за молбата можете да получите от служителя в общинското/градско управление или служителят може да Ви помогне да съставите молбата.

Питайки на интернет страницата <https://upit.birackispisak.gov.rs> можете да проверите в коя избирателна секция ще гласувам.

Дали избирателната секция където гласувам е достъпна?

На интернет страницата на Републиканската избирателна комисия можете да проверите дали Вашата избирателна секция е достъпна.

<https://www.rik.parlament.gov.rs/tekst/3194/pristupacnost-birackih-mesta.php>

Дали мога да дойда до избирателната секция ако се движа с помощта на водач?

Ако сте сляп или с увредено зрение човек, в случай че се движите с помощта на куче-водач, ще Ви се даде възможност да дойдете до избирателната секция в случай, че имате доказателство за придобито знание, способност или умение да се движите с куче-водач и доказателство за завършено обучение с куче-водач.

Дали мога до избирателната секция да дойда съпровождан от някое лице(помагащ)?

В случай, че нямате възможност самостоятелно да гласувате в избирателната секция, имате право да поведете до избирателната секция помагащ, когото сами ще изберете. Ще информирате избирателната комисия, че сте лице с увреждане и че поради тази причина сте повели със себе си помагащ.

Помагащият може да Ви помогне в тези действия по време на гласуването, които не можете самостоятелно да извършвате (напр. при предаване на личните документи, предаване на информацията за деня и часа на провеждане на изборите, подписване в избирателния списък, попълване на гласоподавателната бюлетина, така като Вие му кажете и т.н.).

Кога мога да гласувам?

Можете да гласувате само в деня на изборите, **21. юни 2020. година.**

Избирателните секции се отварят в 7,00 часа, а се затварят в 20,00 часа. Можете да гласувате във всеки един момент през този интервал от време.

В случай, че се окажете в самата избирателна секция при затварянето ѝ или непосредствено пред същата секция, ще Ви бъде дадена възможност да гласувате.

Кои документи трябва да нося за да мога да гласувам?

За да можете да гласувате, трябва да докажете самоличността си. Самоличността се доказва **с валидна лична карта или паспорт.**

В случай, че **срокът на валидност на Вашата лична карта или паспорт е изтекъл**, носете с Вас заедно с изтеклата лична карта или паспорт и потвърждение от Министерството на вътрешните работи, че сте подали молба за издаване на нова лична карта или паспорт.

В случай, че имате **друго фамилно име по отношение на това което е записано в избирателния списък**, избирателната комисия ще Ви даде възможност да гласувате ако въз основа на фотографията и ЕГН в документа, с който доказвате самоличността си може да се установи, че става въпрос за лице, което е записано в извлечението от избирателния списък.

При потвърждаване на самоличността, желателно е да предадете и информацията за деня и времето на провеждане на изборите, която трябва да Ви е доставена най-късно пет дни преди изборите.

Какво се случва, когато отида да гласувам?

Когато в деня на изборите отидете до своята избирателна секция, членовете на избирателната комисия:

- ще проверят Вашият десен показалец с УВ лампа, за да установят дали вече сте гласували

В случай, че нямате показалец на дясната ръка, с УВ лампа ще проверят Вашият следващ достъпен пръст вдясно, съответно палеца на дясната ръка. Ако нямате дясна длан, с УВ лампа ще бъде проверен вашият показалец на лявата ръка, следващия достъпен пръст вляво и накрая палеца на тази ръка. Ако това не е възможно, проверката с УВ лампа няма да се извърши.

- Ще се установи Вашата самоличност, проверявайки данните от Вашата лична карта или паспорт.
- Ще Ви намерят в извлечението от избирателния списък и ще отбележат с кръгче поредния номер пред Вашето име
- Ще искат от Вас да се подпишете в извлечението от избирателния списък.

В случай, че не можете да се подпишете, имате право при подписването да използвате печат с изгравирани подпис (факсимиле) или печат, който съдържа данните за Вашата самоличност. Избирателната комисия ще Ви даде възможност да положите печата върху извлечението за да можете да вземете гласоподавателната бюлетина.

В случай, че нямате факсимиле/печат, вместо Вас в извлечението от избирателния списък се подписва с името и фамилията си Вашият помощник, който сте довели в избирателната секция.

- Ще предаде на Вас или на Вашия помощник гласоподавателната бюлетина.
- Ще отбележи десният Ви показалец със спрей.

В случай, че нямате показалец на дясната ръка, ще Ви бъде отбелязан следващия достъпен пръст вдясно, съответно палеца на дясната ръка. Ако нямате дясна длан, ще Ви бъде отбелязан показалеца на лявата ръка, съответно следващия достъпен пръст вляво и накрая палеца на тази ръка. Ако това не е възможно, отбелязването няма да се извърши.

- Ще Ви обяснят за начина на гласуване и ще Ви упътят към мястото предвидено за гласуване.

Кой е начинът за гласуване?

Когато дейдете до мястото предвидено за гласуване, трябва да се запознаете със съдържанието на гласоподавателната бюлетина, която Ви е предадена. Гласоподавателната бюлетина съдържа списъка на всички изборни листи, които участват на изборите. Гласувате така, че **отбелязвате с кръгче поредния номер пред названието на изборната листа за която искате да гласувате.**

Гласувате сами и тайно (зад параван, който осигурява тайност на гласуването) и сами или с помощта на помощника който вместо Вас ще попълни гласоподавателната бюлетина, така като Вие му кажете.

Когато отбележите поредния номер, трябва да прегънете гласоподавателната бюлетина и да я пуснете в избирателната урна.

Ако нямате възможност самостоятелно да гласувате в избирателната секция, помощникът когото се повели до избирателната секция вместо Вас ще попълни избирателната бюлетина, така както Вие му кажете и ще я пусне в избирателната урна.

Кой и как може да гласува извън избирателната секция?

В случай, че нямате възможност да гласувате в избирателната секция, необходимо е **от петък 19. юни 2020 година до 11:00 часа в деня на гласуване да информирате избирателната комисия, че искате да гласувате извън избирателната секция.**

В деня на гласуване можете директно да информирате избирателната комисия или работното тяло в управлението на Вашата община/град, която ще съобщи това на избирателната комисия.

Преди деня на гласуване можете да информирате работното тяло в управлението на Вашата община/град, което затова ще съобщи на избирателната комисия.

Републиканската избирателна комисия навреме ще обяви на своята интернет страница телефона за контакт на работните тела.

Кой е начинът за гласуване извън избирателната секция?

Гласуването извън избирателната секция подразбира, че при Вас ще дойдат трима члена на избирателната комисия, които:

- ще проверят десния показалец с УВ лампа, за да установят дали сте гласували

В случай, че нямате показалец на дясната ръка, с УВ лампа ще бъде проверен следващия достъпен пръст вдясно, съответно палеца на дясната ръка. Ако нямате дясна длан, с УВ лампа ще Ви бъде проверен показалеца на лявата ръка, съответно следващия достъпен пръст вляво и накрая палеца на тази ръка. Ако това не е възможно, проверката с УВ лампа няма да се извърши.

- ще установят Вашата самоличност, проверявайки данните от Вашата лична карта или паспорт
- ще Ви предадат или на Вашият помощник гласоподавателната бюлетина

- ще Ви предат или на Вашия помощник: общата гласоподавателна бюлетина, потвърждение за избирателното право за гласуване извън избирателната секция и специален плик, в който Вие или Вашия помощник след като гласувате ще сложи попълнената избирателна бюлетина
- ще отбележат пръста със спрей и ще Ви запознаят с начина на гласуване

В случай, че нямате показалец на дясната ръка, ще Ви бъде отбелязан следващия достъпен пръст вдясно, съответно палеца на дясната ръка. Ако нямате дясна длан, ще Ви бъде отбелязан показалеца на лявата ръка, съответно следващия достъпен пръст вляво и накрая палеца на тази ръка. Ако това не е възможно, отбелязването няма да се извърши.

След като членовете на избирателната комисия напуснат помещението в което ще гласувате, Вие

- ще гласувате сами с помощта на помощника, като отбележите поредния номер под избирателната бюлетина за която искате да гласувате
- ще сгънете избирателната бюлетина, или Вашият помощник и ще я сложите в плика, който ще затворите Вие или Вашия помощник
- ще подпишете потвърждението за избирателното право, което сте получили

В случай че не можете да подпишете, имате право при подписването да използвате печат с гравирани подпис (факсимиле) или печат, който съдържа данните за Вашата самоличност. Попечителите в избирателната комисия ще Ви дадат възможност да сложите печата върху потвърждението за избирателното право.

В случай че не можете да подпишете и нямате факсимиле/печат, вместо Вас потвърждението за избирателното право ще подпише Вашият помощник със своето име и фамилия.

След като гласувате, членовете на избирателната комисия ще се върнат в помещението в което сте гласували и:

- ще сложат печат на плика в който се намира гласоподавателната бюлетина
- ще вземат подписаното потвърждение за избирателното право за гласуване извън избирателната секция

НАПОМНАНЕ ЗА ГЛАСУВАНЕТО

- 1 проверете дали сте записани в изборителния списък
- 2 подайте молба до общинското/градско управление за промяна/поправка на личните данни, в случай че затова има нужда
- 3 подайте молба до общинското/градско управление за вписване на името и фамилията на езика и азбуката на Вашето национално малцинство, в случай че искате това
- 4 проверете в коя изборителна секция гласувате, съответно къде сте записани, в кой изборителен списък
- 5 подайте молба до общинското/градско управление за да се впише в изборителния списък факта, че на предстоящите избори ще гласувате според местопребиваването (избраното място за гласуване), в случай че затова съществува необходимост
- 6 изпланирайте Вашето идване в изборителната секция в деня на изборите
- 7 проверете дали имате валидна лична карта или паспорт
- 8 информирайте се от членовете на изборителната комисия за начина на гласуване, ако съществува някакво недоумение
- 9 поведете помощник на изборителното място, в случай че нямате възможност самостоятелно да гласувате
- 10 навреме заявете, че искате да гласувате вкъщи, в случай че нямате възможност да дойдете до изборителната секция

